

Kaupunkiympäristön suunnittelu
Asemakaavoitus

24.9.2019

Viranomaisneuvottelu, Väinämöisenkatu 11, 8784

Aika ja paikka: 20.9. klo 14 – 15, nh. Birger

Osallistujat:

Tampereen kaupunki

Asemakaavoitus

Asemakaavapäällikkö Elina Karppinen
Aluevastaava Katarina Surakka
Kaavoitusarkkitehti Sari Pietilä

Yleiskaavoitus

Yleiskaavapäällikkö Pia Hastio

Kiinteistöt, tilat ja asuntopolitiikka -palveluryhmä

Kiinteistöjohtaja Virpi Ekholm
Maankäyttöpäällikkö Heli Toukonieniemi
Asunto- ja kehityspäällikkö Auli Heinävä
Kehityspäällikkö Juha-Matti Ala-Laurila

Kiinteistönmuodostus

Maanmittausinsinööri Antti Alarotu
Kiinteistönmuodostusinsinööri Eino Jaskari

Rakennusvalvonta

Rakennustarkastaja Eija Muttonen-Mattila
Lupa-arkkitehti Minna Järvinen

Liikennesuunnittelu

Suunnittelupäällikkö Ari Vandell
Liikenneinsinööri Heljä Aarnikko

Viheralueet ja hulevedet

Suunnittelupäällikkö Timo Koski
Erikoissuunnittelija Milja Nuuttila
Vesihuoltoinsinööri Maria Åkerman

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelupäällikkö Harri Willberg

Terveydensuojelu

Terveysinsinööri Tuula Sillanpää

Pirkanmaan maakuntamuseo

Yksikön-päällikkö Tuija Liisa Soininen

Pirkanmaan liitto

Maakunta-arkkitehti Hanna Djupsjöbacka

Pirkanmaan ELY-keskus

Ylitarkastaja Pekka Kinanen

Tampereen Vesi liikelaitos

Toimistoinsinööri Sanna Siukola
Rakennuttamispäällikkö Petri Pulli

Pirkanmaan pelastuslaitos

Johtava palotarkastaja Pekka Mutikainen

Tampereen Sähkölaitos Oy

Myyntipäällikkö Hanni Hirvonen

Tampereen Sähköverkko Oy

Suunnittelupäällikkö Kari Tappura

Asialista

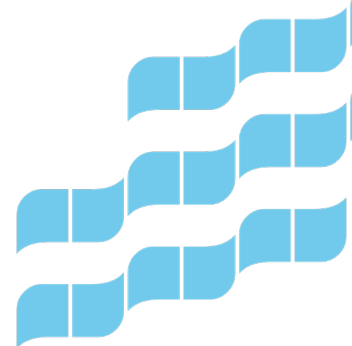
1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen

Todettiin läsnäolijat, Elina Karppinen toimi puheenjohtajana ja Katarina Surakka kokouksen sihteerinä. Kokouskutsu ja asialista on lähetetty osallistujille kaksi viikkoa ennen kokousta.

2. Neuvottelun tarkoitus

MRL 66 §: Valmisteltaessa muuta kaavaa, joka koskee vaikutuksiltaan valtakunnallisia tai merkittäviä maakunnallisia asioita tai joka on valtion viranomaisen toteuttamisvelvollisuuden kannalta tärkeä, kunnan on oltava yhteydessä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukseen. Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja kunnan kesken on järjestettävä neuvottelu tällaisen kaavan laadintaan liittyvien valtakunnallisten, maakunnallisten ja muiden keskeisten tavoitteiden toteutukseksi.

MRA 26 §: Neuvottelussa tuodaan esille mahdolliset valtakunnalliset, maakunnalliset ja muut keskeiset tavoitteet, valtion toteuttamisvelvollisuuden kannalta

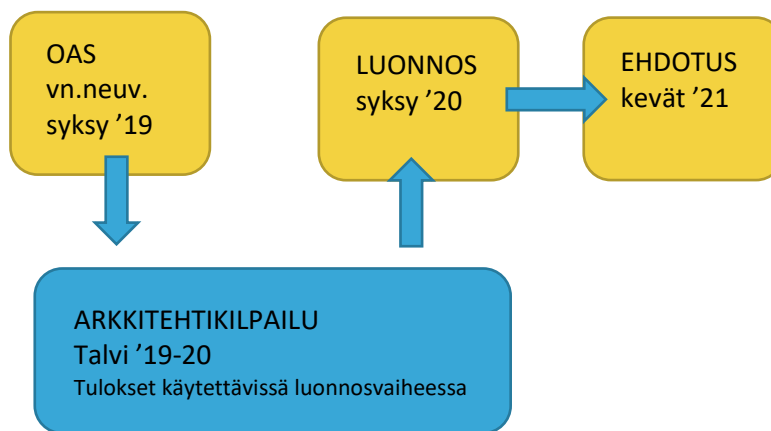
24.9.2019

tärkeät kysymykset sekä viranomaisten käsitykset tutkimusten ja selvitysten tarpeesta. (24.5.2017/298)

Viranomaisten tulee esittää käsityksensä kaavaa koskevista tutkimus- ja selvitystarpeista mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. (1.2.2007/118)

Neuvottelusta laaditaan muistio, josta ilmenevät keskeiset neuvottelussa esillä olleet asiat ja kannanotot.

3. Asemakaavaprosessin kulku

Katarina Surakka esitteli käynnistyvät asemakaavamuutoksen 8784 kaavaprosessin, jossa yleisestä kaavoitusprosessista poiketen järjestetään yleinen arkkitehtuurikilpailu ennen asemakaavan valmisteluvaihetta. Kilpailun tuloksia käytetään soveltuvin osin kaavamuutoksen lähtötietoina.

4. Aloitusvaiheesta saatu palaute ja sen huomioon ottaminen

OAS:sta saatiin nähtävillä oloaikana tai välittömästi sen päätyttyä kolme viranomaiskommenttia ja yksi asukasmielipide.

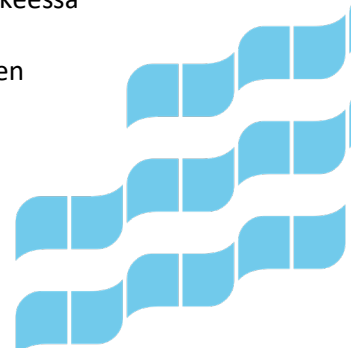
Tulleet viranomaiskommentit on lähetetty kutsutuille asialistan liitteenä.

Viheralueet ja hulevedet:
hulevesiselvitys laadittava.

Pirkanmaan maakuntamuseo:

Maakuntamuseon edustaja ei päässyt paikalle, vaan museon kommentti toimitettiin etukäteen.

Kaava-alueen kulttuuriympäristöarvot on tunnistettu osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa, ja hanketta varten laaditaan rakennetun ympäristön inventointi. Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta maakuntamuseolla ei ole hankkeesta huomautettavaa. Kaupungin tavoitteena hankkeessa on mm. kulttuuriympäristön arvojen säilyttäminen, ja kiinteistön omistajan tavoitteena on kehittää aluetta yleisen arkkitehtuurikilpailun

24.9.2019

pohjalta. Jotta nämä tavoitteet eivät joudu keskenään ristiriitaan, rakennetun ympäristön selvitys on syytä laadita ennen arkkitehtuurikilpailua ja selvityksen tulokset tulee huomioida osana jatkosuunnittelua.

Pirkanmaan liitto:

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa on melko tiivistetysti kuvattu suunnittelualueetta, kaavan tavoitteita ja lähtökohtia, osallistumis- ja vuorovaikutusmenettelyitä, vaikutusten arviointia sekä kaavoituksesta tiedottamista. Esitetyt tiedot ovat sinänsä riittävät, mutta kaavan tavoitteiden osalta turhan yleispiirteisesti ja epätarkasti ilmaistuja. Kaupungin tavoitteina ilmaistut asumisviihtyvyyden paraneminen ja kulttuuriympäristön arvojen säilyminen ovat positiivisia, mutta niiden merkitys hämärtyy, kun niitä tarkastelee suhteessa muihin asetettuihin tavoitteisiin täydennysrakentamisesta ja teknisen käyttöikänsä päässä olevan kiinteistön kehittämisestä. Osallisten tiedonsaannin ja vaikuttamismahdollisuuksien kannalta olisi myös tärkeää kertoa tarkemmin, miten kohteesta järjestettävä yleinen arkkitehtuurikilpailu kytkeytyy osaksi kaavoitusprosessia, ja mitkä ovat kilpailun tavoitteet suhteessa kaavan tavoitteisiin.

Kaavaa varten laadittava rakennusinventointi tulee laatia heti kaavaprosessin alussa, ja kaavan tavoitteita on syytä täsmentää selvityksen valmistuttua. Inventoinnissa tulee selvittää kohteen ominaispiirteet ja arvot, mukaan lukien kohteen arvo osana laajempaa rakennustaiteellista ja asemakaavallista kokonaisuutta. Suunnittelualueelle mahdollisesti sijoitettavalla täydennysrakentamisella ei saa heikentää viereisen RKY-alueen arvoja. Teknisenä korjauksena maakuntakaavaa kuvaavaan kohtaan kappaleessa Lähtökohdat tulee korjata Kalevan RKY-aluetta koskeva maininta oikeaan muotoonsa Kalevan valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.

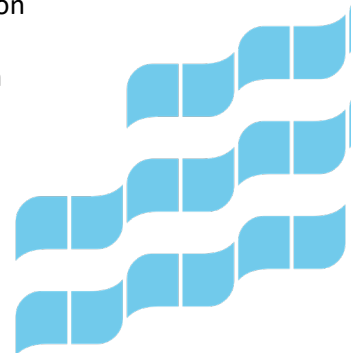
Asukasmielipide:

”Sen lisäksi, että alue kytkeytyy Kalevan merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön, sillä, yhdessä viereisen Uuden Domuksen kanssa, on suuri merkitys tamperelaisen opiskelijakulttuurin ja Suomen korkeakouluverkon laajenemisen alkuperäisenä edustajana. Sinne muuttivat ensimmäiset opiskelijat Yhteiskunnallisen korkeakoulun muuttaessa Tampereelle 1960. Paitsi opiskelija-asuntola, rakennuksissa toimi monien vuosien ajan myös Tampereen yliopiston kurssikirjasto. Näistä syistä Vanhan Domuksen rakennukset tulee merkitä kaavassa suojelluiksi ja säilyttää mahdollisimman alkuperäisinä. Jos lisärakentaminen nähdään mahdolliseksi, se tulee tiukasti sopeuttaa entiseen rakennuskantaan, joka on merkittävä osa Kalevan kaupunginosan kokonaisuutta ja ajan tamperelaista ja suomalaista opiskelija- ja korkeakoulukulttuuria.”

5. Viranomaisten puheenvuorot ja keskustelu

Pirkanmaan ELY-keskus:

Asemakaava-alue rajautuu Kalevan RKY-alueeseen. Arvot on huomioitava kaavatyössä. Rakennetun ympäristön arvot selvitettävä ja huomioitava riittävällä painolla tavoitteiden asettelussa, myös kilpailussa. Ristiriitaiset tavoitteet on pyrittävä yhteen sovittamaan siten, että rakennetun

24.9.2019

ympäristön arvot turvataan. Sinällään on positiivista, että rakennettua ympäristöä pyritään kehittämään pidettävän yleisen arkkitehtuurikilpailun avulla, kilpailuohjelman painotuksen vain on oltava oikea.

Pirkanmaan liitto:

Koska asemakaavamuutoksen kohde sijaitsee aivan Kalevan RKY-alueen kulmassa, ei uusi rakentaminen saa aiheuttaa haitallisia vaikutuksia RKY-alueeseen. Tampereen Kaleva on yksi yhtenäisimmistä ja laajimmista kaupunginosista, joka on toteutettu toisen maailmansodan jälkeen funktionalismin kaavoitusperiaatteiden mukaisesti. Se on uniikki kohde, jonka avoin korttelirakenne ja luonnonvalon turvaaminen asukkaille aiheuttaa haasteita korttelialueen suunnitteluun. Rakennetun ympäristön selvitys ja rakennusinventointi on tehtävä ennen kilpailua. Kaavan tavoitteet ovat osin ristiriitaiset ja niitä on selkiytettävä. Suunnittelukohteen länsipuolella sijaitsevan, Väinämöisenkadun ja Joukahaisenkadun kulmassa olevan yleisen pysäköintialueen ottaminen mukaan asemakaavamuutokseen voi olla harkinnan arvoista. Vanhan Domuksen talolla on vahva kulttuurihistoriallinen merkitys etenkin opiskelijaelämän näyttämönä. Tämä on tunnistettava ja huomioitava kaavaratkaisussa.

Museo:

Rakennetun ympäristön selvitys on syytä laadita ennen arkkitehtuurikilpailua ja selvityksen tulokset tulee huomioida osana jatkosuunnittelua.

Kiinteistöt, tilat ja asuntopoliittika:

Kaavamuutoksen kohteena on vuokratontti, ja sen täydennysrakentaminen on kaupungin strategian mukaista. Viereisen, itäpuolella sijaitsevan pysäköintialueen mukaan ottaminen asemakaavamuutokseen on kitian puolesta mahdollista, jos se on kaavamuutoksen hakijan suunnitelmien kannalta tarpeen. Pysäköintialueen tarve ja käyttö on varmistettava liikenne- ja katusuunnitteluksiköstä ennen sen ottamista mukaan kaavamuutosalueeseen.

6. Jatkotoimenpiteet ja kokouksen päättäminen

Rakennusinventointi ja kulttuurihistoriallinen selvitys on tehtävä ennen kilpailun käynnistämistä. Vasta selvityksen jälkeen voidaan kilpailun ja asemakaavan tavoitteet määrittää rakennus- ja kulttuurihistoriallisten arvojen säilymisen näkökulmasta.

Asiasta pidetään työpalaveri, jossa käydään keskustelua kaavan tavoitteista ja kommentoidaan arkkitehtuurikilpailun ohjelmaa. Mukaan kutsutaan Pirkanmaan maakuntamuseo, Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan maakuntaliitto, kitia ja TOAS. Kutsut lähetetään heti, kun selvityksen aikataulu on tiedossa

